

अॅग्रिसर्च (इंडिया) प्रा.लिमिटेड

आय.एस.ओ. ९००१:२०१५ व १४००१:२०१५ प्रमाणित कंपनी

गट नं.: २७७, पिंपळनारे ता.: दिंडोरी, जिल्हा: नासिक- ४२२ ००४ (महाराष्ट्र) इंडिया.
ग्राहक सेवा क्रमांक : ९३७०५ १०९९५, CIN : U73100MH2000PTC124501

निर्यातक्षम डाळींब उत्पादनासाठी एकात्मिक अन्नद्रव्य व कीड-रोग व्यवस्थापन

रासायनिक खतांचा जास्त वापर म्हणजे जास्त उत्पादन असे समीकरण शेतकरी बंधू मानतात, परंतु जमिनीची काळजी न घेता रासायनिक खतांचा अतिरेक वापर हा हानिकारक असू शकतो, त्यामुळे डाळींब विविध रोगास जास्त बळी पडू शकते.त्यासाठी सर्वात महत्वाचे म्हणजे माती परीक्षण करून एकात्मिक अन्नद्रव्य व्यवस्थापन करणे अतिशय गरजेचे आहे.

डाळींब पिकाला आपली भूक भागवण्यासाठी १७ अन्नद्रव्याची, सेंद्रिय खतांची आणि जिवाणू खतांची गरज असते व ते संतुलित पद्धतीने म्हणजे डाळींब पिकाला ज्या अवस्थेमध्ये, ज्या अन्नद्रव्याची, ज्या प्रमाणात, ज्या स्वरूपात गरज आहे ते उपलब्ध करू देणे होय.

काडीमध्ये अन्नासाठी करण्यासाठी घ्यावयाची काळजी :

- * पुढील बहारात जाड काडीला मादी फुल निघणे, फुलगळ न होणे व झाडाची प्रतिकार शक्ती वाढणे यासाठी अन्नासाठी काडीमध्ये होणे अत्यंत आवश्यक असतो परंतु शेतकरी फळे काढणी नंतर बागेत काहीच काम करत नाही त्यामुळे पानगळीनंतर फुले निघण्यासाठी व इतर अडर्णीना सामोरे जातो.
- * म्हणून फळे काढणी झाल्यानंतर ताबडतोब बागेला २.५ ते ३ फुट खोल ओल जाईल इतके ड्रीप ने पाणी द्यावे.
- * वापसा आल्यानंतर अंतरमशागत करून ३ ते ४ इंच खोलीवरील जारवा मुळी फक्त तुटेल असे खड्डे करून खालील पद्धतीने डोस भरावा.

१. सेंद्रिय खते (प्रति झाड)

शेणखत - २० ते ४० किलो (झाडाच्या वयानुसार)

+ व्हर्मीकॉम्पोस्ट व निंबोलीपेन्ड प्रत्येकी १ किलो

२. रासायनिक खते (प्रति झाड)

डी. ए. पी. २५० ते ५०० ग्रॅम + एम. ओ. पी. - १०० ते २५० ग्रॅम किंवा

१०:२६:२६ - ५०० ते १००० ग्रॅम

+ मोलर - ५० ग्रॅम

+ थायोग्रीन - २० ग्रॅम

+ अॅम्पल - ५० ते ६० ग्रॅम

अति महत्वाचे : मोलर सुरुवातीला व्हर्मीकॉम्पोस्ट किंवा निंबोलीपेन्ड मध्ये चांगले मिक्स करून घ्यावे व नंतर इतर खतांमध्ये टाकावे.

टिप : वरील सेंद्रिय खतांचा व रासायनिक खतांचा डोस १००% सेटिंग झाल्यानंतर पुन्हा एकदा द्यावा.

झाडाला तान देणे व पानगळ करते वेळी घ्यावयाची काळजी :

- * डाळींब झाडाला पाण्याचा ताण हलक्या जमिनीत ३५ ते ४५ दिवस तर भारी जमिनीत ४५ ते ६० दिवस कमीत कमी ५ ते १०% जुनी पाने गळे पर्यंत द्यावा.
- * ताण काळात जोपर्यंत झाडे कार्यक्रम व हिरवीगार असताना म्हणजे पानांची कर्ब ग्रहणाची क्रिया चालू असते, त्यावेळी ५ ते ६ दिवसांच्या अंतराने पुढील दोन फवारण्या आलटून घ्याव्या.
 - झिंकाबोर @ २.५ मिली + रिलीज बुन (००:५२:३४) @ १० ग्रॅम प्रति लिटर.
 - एक्सीड १.२५ ग्रॅम + रिलीज क्रोम (००:००:५०) @ १० ग्रॅम प्रति लिटर पाणी.
- * डाळिंबाला कमीतकमी नैसर्गिक ताण बसणे महत्वाचे, म्हणजे ५% पर्यंत आतील जुने पाने गळणे व पूर्ण शेंड्यांची वाढ थांबणे होय. परंतु या अवस्थेच्या पूर्वी जर पानगळ केली तर फुलांऐवजी शेंडे निघतात व सेंटिंग लांबते, म्हणून वरील प्रमाणे नैसर्गिक पानगळ झाल्यानंतर इथेफॉन चा स्प्रे खालील पद्धतीने नैसर्गिक पानगळ अवस्थेनुसार घ्यावा.

नैसर्गिक पानगळ अवस्था	इथेफॉन प्रमाण (प्रति लिटर)
५% नैसर्गिक पानगळ अवस्था	२ मिली इथेफॉन + रिलीज बून (०:५२:३४) @ ५ ग्रॅम + ऑरसील @ ०.२५ मिली
२०% नैसर्गिक पानगळ अवस्था	१.५ मिली इथेफॉन + रिलीज बून (०:५२:३४) @ ५ ग्रॅम + ऑरसील @ ०.२५ मिली
४०% नैसर्गिक पानगळ अवस्था	१ मिली इथेफॉन + रिलीज बून (०:५२:३४) @ ५ ग्रॅम + ऑरसील @ ०.२५ मिली
६०% नैसर्गिक पानगळ अवस्था	०.५ मिली इथेफॉन + रिलीज बून (०:५२:३४) @ ५ ग्रॅम + ऑरसील @ ०.२५ मिली
८०% नैसर्गिक पानगळ अवस्था	० मिली इथेफॉन + रिलीज बून (०:५२:३४) @ ५ ग्रॅम + ऑरसील @ ०.२५ मिली

- * इथेफॉन ऐवजी इतर कोणतेही रसायनाने पानगळ करू नये, फवारणी नंतर कमीत कमी ८०% पानगळ होणे आवश्यक असते.
- * ८०% पानगळ झाल्यानंतर पहिले पाणी जमिनीच्या पोतानुसार कमीत कमी ५ ते ६ तास द्यावे. जेनेकरून झाडाच्या चारी बाजूंच्या मुळ्या पर्यंत पाणी पोहचेल व नंतर दुसऱ्या पाण्याच्या पाळीमध्ये ८ दिवसांचे अंतर असावे.
- * पानगळ करण्याअगोदर १% व पानगळ झाल्यानंतर ०.५% बोर्डो मिश्रणचा छाटणी करू स्प्रे घ्यावा.

डाळींब पिकाला स्लरीचा वापर (अति महत्वाचे)

खालील तिन्ही स्लरी पैकी जीवाणू खत स्लरी चा वापर पहिल पाणी दिल्यानंतर ५० दिवसांमध्ये, तसेच सुक्ष्म अन्नद्रव्य स्लरीचा वापर ८५ दिवसांमध्ये व जीवाणू बुरशीनाशक स्लरीचा वापर १०० ते १२० दिवसांमध्ये करावा.

१. जीवाणू खते स्लरी	२. सूक्ष्म अन्नद्रव्य स्लरी	३. जीवाणू बुरशीनाशके स्लरी
४० किलो शेणखत + १० लिटर गोमुत्र + २ किलो काळा गुळ + १ किलो/लिटर ऍझोटोबॅक्टर + १ किलो / लिटर स्फुरद विरघळणारे जीवाणू (PSB) + १ किलो/लिटर पालाश विरघळणारे जीवाणू (KSB) + १ लि. प्रोबियोन + ४०० लिटर पाणी	४० किलो शेणखत + १० लिटर गोमुत्र + २५ किलो निंबोलीपेन्ड + (मोलार १० किलो मॅग्नेशियम सल्फेट १५ किलो) किंवा व्हाइट गोल्ड १ बॅग + ४०० लिटर पाणी.	४० किलो शेणखत + १० लिटर गोमुत्र + २ किलो काळा गुळ + बायोरीदम १ किलो + ट्रायकोडर्मा १ किलो/लिटर + सुडोमोनास १ किलो/लिटर पॅसिलोमायसीस १ लिटर + प्रोबियोन १ लिटर + ४०० लिटर पाणी.

टिप - जीवाणू खते स्लरी व जीवाणू बुरशीनाशक स्लरी बनवत असतांना पहिले शेण, गोमुत्र, गुळ व पाणी टाकून ५ ते ६ दिवस ते चांगले सावलीत ठेऊन कुजवावे त्याला दररोज २ ते ५ वेळेस हलवावे व ५ व्या दिवशी त्यामध्ये जीवाणू खते किंवा बुरशीनाशक टाकावे व नंतर २४ ते ४८ तासांमध्ये १ लिटर प्रति झाड ड्रीपर खाली आळवणी करावी.

ड्रीपद्वारे अन्नद्रव्य व किड-रोग व्यवस्थापन

पहिल पाणी दिल्यानंतर	खतांचा प्रकार	खतांचे प्रमाण
पहिल्या पाण्याच्या वेळी	बायोरिदम + पि.एस.बी + के.एस.बी. + प्रोबियोन	५०० ग्रॅम + प्रत्येकी १ लि.
पहिल्या पाण्याच्या वेळी	रिलीज बून (००:५२:३४) + लिओनार (वरील डोस दिल्यानंतर ५ मिनिटात द्यावे.)	६ कि. + ५०० ग्रॅम
८ दिवसांनी	रिलीज बून (००:५२:३४) + रिलीज हायपी (१२:६१:००)	४ कि. + ४ कि.
१६ दिवसांनी	रिलीज हिपी (१२:६१:००) + रिलीज झिंक	६ कि. + ५०० ग्रॅम
२४ दिवसांनी	ऑर्थोफॉस्फोरिक ॲसिड	३ किलो
३० दिवसांनी	मिंगल + मॅ. सल्फेट + थायोग्रीन	२ कि. + ८ कि. + १.५ किलो
३५ दिवसांनी	कॅल्सी-एन (कॅल्शियम नायट्रेट) + रिलीज ब्लॉसम (१३:००:४५) + झीलबोर	४ कि. + ४ कि. + ५०० ग्रॅम
४० दिवसांनी	रिलीज हिपी (१२:६१:००) + रिलीज क्रोम (००:००:५०) + लोहाड्रीप	४ कि. + ४ कि. + ५०० ग्रॅम
४५ दिवसांनी	रिलीज हारटन (१३:४०:१३) + रिलीज बून (००:५२:३४) + रिलीज झिंक	४ कि. + ४ कि. + ५०० ग्रॅम
५० दिवसांनी	जीवाणू खते स्लरी	प्रमाणानुसार

५५ दिवसांनी	रिलीज हारटन (१३:४०:१३) + रिलीज बून (००:५२:३४)	४ कि. + ४ कि.
६० दिवसांनी	मिंगल + मॅग्नेशियम सल्फेट + थायोग्रीन	२ कि. + ८ कि. + १.५ किलो
६५ दिवसांनी	कॅल्सी-एन + रिलीज ब्लॉसम (१३:००:४५) + झिलबोर	४ कि. + ४ कि. + ५०० ग्रॅम
७० दिवसांनी	ऑर्थोफॉस्फोरिक ॲसिड	३ किलो
७५ दिवसांनी	प्रोबियॉन + लिओनार	१ लि. + ५०० ग्रॅम
८० दिवसांनी	रिलीज हारटन (१३:४०:१३)+रिलीज बून(००:५२:३४)+रिलीज झिंक	४ कि. + ४ कि. + ५०० ग्रॅम
८५ दिवसांनी	सुक्ष्म अन्नद्रव्य स्लरी	प्रमाणानुसार
९० दिवसांनी	रिलीज हारटन (१३:४०:१३) + रिलीज बून (००:५२:३४)	४ कि. + ४ कि.
९५ दिवसांनी	मिंगल + मॅग्नेशियम सल्फेट + थायोग्रीन	२ कि. + ८ कि. + १.५ किलो
१०० दिवसांनी	जीवाणू बुरशीनाशक स्लरी	प्रमाणानुसार
१०५ दिवसांनी	रिलीज बून (००:५२:३४) + रिलीज झिंक + रिलीज मॅगनीज	५ कि. + ५०० ग्रॅम + ५०० ग्रॅम
११० दिवसांनी	रिलीज बून (००:५२:३४) + रिलीज क्रोम (००:००:५०)+लोहाड्रिप	४ कि. + ४ कि. + ५०० ग्रॅम
११५ दिवसांनी	आर्थो फॉस्फोरिक ॲसिड	३ किलो
१२० दिवसांनी	रिलीज ब्लॉसम (१३:००:४५) + कॅल्सी-एन (कॅल्शियम नायट्रेट)	४ कि. + ४ कि.
१२८ दिवसांनी	रिलीज बून (००:५२:३४) + पॅशन + थायोग्रीन	४ कि. + ४ कि. + १.५ किलो
१३५ दिवसांनी	रिलीज क्रोम (००:००:५०) + पॅशन + मॅग्नेशियम सल्फेट	४ कि. + ४ कि. + ८ किलो
१४२ दिवसांनी	रिलीज बून (००:५२:३४) + पॅशन	४ कि. + ४ कि.
१५० दिवसांनी	पॅशन + रिलीज कॅल्शियम + झीलबोर	८ कि. + ५०० ग्रॅम + ५०० ग्रॅम

फवारणी द्वारे अन्नद्रव्य व किडरोग व्यवस्थापन :

पहिल पाणी दिल्यानंतर	पिकांची अवस्था	फवारणीचे प्रकार	फवारणीचे प्रमाण (प्रति. लि. साठी)
पानगळ अगोदर	०% पानगळ	१% बोर्डो + थायोसल्फ	१% २ ग्रॅम
पानगळ नंतर	७५ ते ८०% पानगळ	०.५% बोर्डो + थायोसल्फ	०.५% १ ग्रॅम
१० ते १२ दिवसांनी	नविन पालवी फुटताना	एक्सीड + होमन / व्हॅटीला + रिलीज बुन (००:५२:३४)	१.२५ ग्रॅम ०.५ ते १ मिली २.५ ग्रॅम
१५ दिवसांनी	चौकी तयार होत असतांना	झिंकाबोर + बेन्झ (६BA) + रिलीज बुन (००:५२:३४)	२.५ मिली १० पीपीएम २.५ ग्रॅम
१७ दिवसांनी	चौकी तयार होत असतांना	संचार-४० + कॅप्टन/कॉ. हायड्रोक्साइड + रिलीज झिंक + रिलीज मॅग्नेशियम + कीटकनाशक	२.५मिली+प्रमाणानुसार ०.५ ग्रॅम ०.५ ग्रॅम प्रमाणानुसार
२० दिवसांनी	गुंज/कणी अवस्था	स्प्राऊट + एक्सीड + रिलीज हारटन (१३:४०:१३)	१.२५ मिली १.२५ ग्रॅम २.५ ग्रॅम
२५ दिवसांनी	गुंज/कणी अवस्था	रिलीज ब्लॉसम (१३:००:४५) + रिलीज कॅल्शियम + झिलबोर	५ ग्रॅम ०.५ ग्रॅम ०.५ ग्रॅम

२७ ते २८ दिवसांनी	भुईमुंग शेंग अवस्था	संचार ४० + थायोफिनेट मिथाईल + रिलीज फेरस + किटकनाशक	२.५मिली+प्रमाणानुसार ०.५ ग्रॅम प्रमाणानुसार
३२ ते ३५ दिवसांनी	फलावरिंग अवस्था	झिंकाबोर + कॅल्मिनो + बेन्झ (६ BA) + रिलीज मॅग्नेशियम	२.२५ मिली ०.५ ग्रॅम १० पीपीएम ०.५ ग्रॅम
४२ ते ४५ दिवसांनी	५०% फलावरिंग आणि सेटिंग	व्हॅटीला + रिलीज कॅल्शियम + झिलबोर	०.५ मिली ०.५ ग्रॅम ०.५ ग्रॅम
५० दिवसांनी	८०% सेटिंग	संचार -४० + Z-78 / कॅप्टन + किटकनाशक + एक्सीड	२.५ मिली+प्रमाणानुसार प्रमाणानुसार १.२५ ग्रॅम
६० दिवसांनी	१००% सेटिंग	सिमिग्रो + रिलीज झिंक + रिलीज मॅगनिज + अळीनाशक	२.५ मिली ०.५ ग्रॅम ०.५ ग्रॅम प्रमाणानुसार
७० दिवसांनी	फळवाढीची अवस्था	रिलीज ब्लॉसम (१३:००:४५) + कॅल्मिनो + झिलबोर	५ ग्रॅम ०.५ ते १ ग्रॅम ०.५ ग्रॅम
८० दिवसांनी	फळवाढीची अवस्था	संचार - ४० + प्रोपीनेब / कॉपर हायड्रोक्साइड + किटकनाशक	२.५ मिली प्रमाणानुसार प्रमाणानुसार
९० दिवसांनी	फळवाढीची अवस्था	होमन + बेन्झ (६BA) + रिलीज बुन (००:५२:३४)	०.५ ते १ मिली १५ पी.पी.एम. ५ ग्रॅम
१०० दिवसांनी	फळवाढीची अवस्था	मॅग्नेशियम सल्फेट + रिलीज हारटन (१३:४०:१३)	३ ग्रॅम ३ ग्रॅम
११० दिवसांनी	फळवाढीची अवस्था	संचार - ४० + प्रोपीनेब/कॉपर हायड्रोक्साइड + किटकनाशक	२.५ मिली प्रमाणानुसार प्रमाणानुसार
१२० दिवसांनी	फळवाढीची अवस्था	एक्सीड + होमन + रिलीज बुन (००:५२:३४)	१.२५ ग्रॅम ०.५ ते १ मिली ५ ग्रॅम
१३० दिवसांनी	फळवाढीची अवस्था	पॅशन + रिलीज कॅल्शियम + झिलबोर	५ ग्रॅम ०.५ ग्रॅम ०.५ ग्रॅम
१४० दिवसांनी	फळवाढीची अवस्था	बुरशीनाशक + रिलीज क्रोम (००:००:५०) + केमिनो	प्रमाणानुसार ५ ग्रॅम २.५ मिली
१५० दिवसांनी	फळवाढीची अवस्था	पॅशन + रिलीज क्रोम (००:००:५०) + केमिनो	३ ग्रॅम ३ ग्रॅम २.५ मिली

टिप : हे वेळापत्रक सरासरी विचार करून बनवलेले आहे तरी या मध्ये हंगामानुसार व वातावरणानुसार बदल करावे तसेच पहिले पाणी दिल्यानंतरचे दिवस व पिकाची अवस्था या मध्ये सुध्दा हंगामानुसार व वातावरणानुसार बदल होऊ शकतात.

अॅग्रिसर्च (इंडिया) प्रा.लिमिटेड, जेथे प्रत्येक संकल्पनेला शास्त्रीय आधार आहे.

अधिक माहितीसाठी संपर्क :

९६०७९१०९४३, ९६०७९१०९३७, ९६०७९१०९८३, ९६०७९१०९३५, ९६०७९१०९४०, ९६०७९१०९४५, ९६०७९१०९४८